

InterogaTIFF
Fernando León de Aranoa
» **Pagina 8**

Must see
Misterele Lisabonei
» **Pagina 14**

Eveniment
TIFF celebrează Diversitatea. Din program,
Concert Baba Zula și Nightlosers.
» **Pagina 7**

APERITIFF

Publicație oficială a TIFF

#3

Duminică, 5 iunie, 2011
www.tiff.ro

 **FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE FILM TRANSILVANIA**

**EDIȚIA 10, 3-12 Iunie 2011
CLUJ-NAPOCA**

Prezentat de:

 BANCA TRANSILVANIA

EcoTIFF prezintă: *În eternitate*

În pădurea finlandeză înghețată, un elan dispare total în spatele unui trunchi de copac pentru câteva secunde (metaforă vizuală sintetizantă). Un grup de specialiști în managementul deșeurilor nucleare explică dificultățile pe care umanitatea le întâmpină în rezolvarea problemei stocării timp de 100.000 de ani a celor peste 250.000 de tone de deșeuri radioactive produse de centralele nucleare de pe planetă:

Soluția finlandezilor e de a le îngropa la mare adâncime, într-o bază subterană numită Onkalo (ascunzătoare) a cărei construcție va dura peste 100 de ani. Cadrele statice și lungi cu pădurea înghețată, elanul eluziv, coridoarele imaculate, utilajele scoase parcă dintr-un serial science-fiction canadian și galeriile gri

interminabile creează o senzație de disconfort amplificată de o coloana sonoră synth-alternative. Testimoniile diverșilor specialiști care se întrec în formularea de scenarii apocaliptice verbalizându-le rar și apăsat într-o engleză marcată de un puternic accent străin contribuie la prefigurarea unui nou gen: docu-horror-ul de anticipație. Regizorul Michael Madsen (nu, nu cult

icon-ul american serie B preferat de Tarantino) intervine spectral cu cite un mesaj poetic-profetic pentru eventualii descoperitori ai sit-ului de stocare a deșeurilor nucleare radioactive, rostit grav la lumina firavă a unui chibrit în beznă subterană. Prin direcția de imagine impecabilă, structura foarte bine punctată, coloana sonoră și mai ales tăcerile inconfortabile,

În eternitate speculează pe baza conținutului informațional rarefiat și reușește să instaureze teama în spectator ilustrând o serie de versiuni înspăimântătoare în care deșeurile nucleare ar putea fi descoperite și eliberate într-o lume nebănuitoare a generațiilor din viitorul îndepărtat. Întregi secvențe din film par a fi într-o-ori la jocuri video postapocaliptice ca Fallo-

ut, Stalker sau chiar HalfLife, stimulând sistemul limbic, captând atenția prin stîrnirea unei frici teribile față de un pericol iminent. Documentarul este proiectat în cadrul programului EcoTIFF, alături de o serie de proiecții speciale dedicate cinemaului de conștientizare a problemelor de mediu.

- **Radu Meza**

Cinematografele TIFF

Cinema Florin Piersic
Piața Mihai Viteazul 11

Casa de cultură a studenților
Piața Lucian Blaga 1-3

Cinema Victoria
B-dul Eroilor 51

Cinema Arta
Universității 3

Odeon Cineplex - Sala 1
Odeon Cineplex - Sala 4
Odeon Cineplex - Sala 5
Odeon Cineplex - Sala 6
Polus Center Cluj,
Avram Iancu 492-500,
Comuna Florești

Ursus Open Air
Piața Unirii

Mănăstur Open Air
terenurile de sport,
zona complexului Nora

Centrul Cultural Francez
I.C. Bratianu 22

Marty Cafe
Victor Babeș 39

Galerie Muzeul de Arta
Piața Unirii 30

Boiler Club
Henri Barbusse 59-61

DONCAFÉ

AperiTIFF

Redactor șef:
Laura Popescu

Redactori:
Cristi Mărculescu, Anca Grădinaru, Mark Racz,
Radu Meza, Raluca Bugnar, Andra Szasz

Pagina de engleză:
Martin Blaney, Jay Weissberg, David Robinson

Reporteri:
Oana Moisil, Paul Boca, Mihaela Ursan

Fotografi:
Răzvan Șut, Vlad Gherman

Graphic design:
Carmen Gociu

Distribuție:
Ionuț Husti

Tipărit la:
Media Pro

Mîine la TIFFfashion

Pe 6 iunie 2011, de la ora 19.00 la Hotel Continental are loc TIFF Merchandise Exhibition - Universitatea de Artă și Design, Departamentul Fashion Design.

Întîlniri cu publicul TIFF

Piața Unirii, ora 12.30 - întîlnire cu regizorul și actorul Michele Placido urmată de o sesiune de autografe.
TIFF Lounge, ora 17.00 - Invitatul de astăzi: regizorul Fernando Leon de Aranoa

Votul publicului

Niki Ardelean, colonel în rezervă / Niki and Flo 4.75
Drumul de întoarcere / The Way Back 4.61
Max Manus / Max Manus 4.53
Să nu mă părăsești / Never Let Me Go 4.53
Nader și Simin, o despărțire / Nader and Simin, A Separation 4.49
Dublu Hitchcock / Double Take 4.44
Regele de pe insula Diavolului / King of Devil's Island 4.35
Lacrimi în Gaza / Tears of Gaza

Wasted Youth

Muntele roșu

Pentru a-și umple timpul, membrii unui grup de skateri se dedau la cretinisme demne de Jack-Ass-ul de pe MTV. Pare descrierea unui film american cu puștani cretini și cruzi. Nu e deloc american și tocmai faptul că acțiunea este amplasată într-un colț de Serbie prăfuit și plicticos dă de gîndit. Cît de mult ne cretinizează (a se citi oferă modele retardissime de comportament) "cultura" americană tineretului? Evident, adolescenții de pretutindeni sînt capabili de comis acte idioate și fără exemple aureolate de nimburi de coolness made in the US of A. Tocmai mularea totală pe modele americane doare. Bănuiesc că mai ales în spațiul sîrb. Dacă tot am elucidat subtextul să trecem la fapte dară: skateri fără nicio grijă. Stefan și Toda sînt de nedespărțit. Pînă cînd Dunja se întoarce din Franța. Toda se simte neglijat, deci gelozie. În gașca

centrată pe tricks cu skatebordul, pus filmulețe debile pe youtube și scris mesaje pe facebook, se întîmplă și alte chestii: unii își găsesc locuri de muncă, alții află ce înseamnă exact ajutorul de șomaj. Nici Stefan, nici Toda nici Dunja nu-și dau seama ce li se întîmplă. Nikola Lezaic (regizor și scenarist) are inspirația de a nu vira filmul înspre zonele deja cartografiate de Larry Clark și Gregg Araki, deci fără threesome-uri, fără decese și fără transgresivități vizual-sexuale. *Muntele roșu* este deci un portret de grup al unor adolescenți, cu toate amărăciunile, amicițiile, debilitățile, teribilismele, ratările, succesele și durerile de rigoare. Cu ceva secvențe memorabile vizual, cîteva momente foarte destabilizante emoțional și un final just. Filmul va intra în cinematografele românești în acest an.

— **Cristi Mărculescu**

TIFF la cald

Cifre și statistici

Situațiunea după prima zi - puneți-vă un ceai și deschideți o pungă de pufarină că vor urma cifre și statistici. Selecția TIFF 10 a convins cu 14% mai mulți TIFFari să meargă la film în prima zi de festival decît în 2010. Peste 7200 de bilete au fost vîndute vineri, parte din ele cumpărate în avans pentru proiecțiile eveniment (*Pina, Cave of Forgotten Dreams, In a better world* etc.).

Prezența online a festivalului e de asemenea de cîntat în balade haiducești: peste 14.000 de unici pe tiff.ro și 1300 pe tiffv.ro pînă ieri seară și aproape 16.000 de degete apreciative pe pagina oficială de Facebook a festivalului. Hashtag-ul oficial #tiff201 a fost pe locul I în România în ultimele 24 de ore, tiffomania are 2126 de followers pe twitter.

Supernova

O lume albă, albă

Poeta și dramaturg Milena Marovic a imaginat o tragedie greacă desfășurată în Serbia contemporană. Filmul *Beli, beli svet* e ceea ce regizorul Oleg Novkovic a numit „opereta unui miner”. Grupul de personaje singuratic și speriate să găsească un sens în viață se lansează în doine melancolice atunci cînd ajung la capătul puterilor. Pentru un film dramatic, replicile cîntate sînt o formă inedită de a exprima o durere altfel mută, însă jeluirea pe ritmuri folclorice balcanice se potrivește foarte bine acestor personaje. Orașul industrial Bor, cel mai mare oraș din estul Serbiei, celebru pentru extracția de cupru, este și el un personaj, care, laolaltă cu oamenii, e în declin, deși încă își mai păstrează din farmec. Acțiunea se învîrte în jurul lui King, un fost boxer care a cîștigat bani în străinătate și e proprietarul

barului din oraș, poziție ce îi oferă pe tavă cam tot ce vrea. Rosa, o tînără frumoasă și rebelă, devine partenera ocazională de sex a lui King, așa cum fusese și mama ei, Ruzicka, în tinerețe. Ruzicka, condamnată pentru uciderea soțului, are un admirator fidel de mulți ani, pe molatecul Whitie, care o așteaptă. Istoria se repetă și aici fiindcă și Roza are un pretendent la fel de devotat, pe Tiger, un dependent de heroină și depresiv. Toți ajung să-și cînte suferința, iar momentele muzicale sînt de-o emoție pură și neprăfuită. Nimeni nu dansează, însă. În timp ce fiecare se străduie să găsească fericirea, Dara, sora lui Tiger, o dependentă de heroină și ea, e un fel de etalon al unei suferințe constante, care aproape că ajunge să fie de dorit. Filmul va intra în cinematografele românești în acest an.

— **Raluca Bugnar**

3x3 prezentat de Cinemax

Werner Herzog: Peștera viselor uitate

O altă delicată 3D de la TIFF, pe lângă *Pina*, e *The Cave of Forgotten Dreams*, documentarul lui Werner Herzog despre peșterile Chauvet, recent descoperite și imediat puse sub sechestru de guvernul francez, dar care conțin picturi rupestre și schelete vechi de peste 32.000 de ani. Nimeni n-ar fi meritat mai mult ca Herzog accesul la o resursă atât de radicală; infuzia de spori ajunși la senectute multi milenară și scrijelituri pre-limbaj, conștiință și alte deprinderi ale traiului organizat sînt o recompensă omagială pentru un autor care a stat mai tot timpul în afara zeitgeistului și temelor fetiș care "au definit o generație". Un Herzog șocat și fascinat nu poa-

te fi decît un Herzog delectabil, dispus să nareze în engleza lui de *euro villain* despre pre-om și proto-cinema-ul de pe pereții cavernei, crocodili albișori, despre Herzog-

ca-martor și Herzog jucîndu-l pe Herzog și stupoarea de a te uita la "înaintea lumii".

– Mark Racz

Competiție

O sîmbătă obișnuită

Cu filmul regizorului rus Aleksandr Mindadze, ai revelația că cinemaul e foarte departe de a-și fi epuizat resursele cînd vine vorba de un *disaster movie*. Mindadze identifică cu ajutorul operatorului român de imagine Oleg Mutu (*Moartea domnului Lăzărescu*, 432) un al șaselea simț al dezastrului și demontează toate clișeele de gen. Oleg Mutu, artizanul vizual al celor mai importante titluri din mult-trîmbișatul nou val românesc, reușește să facă vizibilă și palpabilă experiența ambiguă, profund existențialistă a primelor ore de după un dezastru nuclear – completa confuzie, fugile în gol, supraeforturile decerebrate, încercările de regurare a conștiințelor, vacuumul planurilor de urgență. Mindadze se focusează pe poveștile rarefiate de dragoste, de prietenie, de eroism ale unor tineri

de la Cernobîl și încercările lor de evacuare imediat după explozia reactorului. Și cu o fluiditate impresionantă, funcționează ca o secțiune transversală în mentalitățile acestei generații de copii sovietici ai reactorului. Mutu mizează pe instincte dezgolate, aleargă după protagoniștii lui, aproape că își scapă camera din mînă, avid, disperat să nu-i piardă din cîmpul vederii peri-

ferice măcar, dînd filmului un dinamism agonizant. Imaginea lui nu se suprapune peste jocul actorilor lui Mindadze (jocul lor fiind coloana vertebrală a filmului). Dar după genericul de final începe digestia acestei nepotriviri providențiale care pune în contrast urgența evadării și reacția somnambulică în fața catastrofei. Oamenii de la Cernobîl par electroni înnebuniți care gravitează în jurul unei apocalipse silențioase – în timp ce toată lumea fuge, reactorul, filmat probabil în cel mai static cadru din cariera lui Oleg Mutu, răsfiră gaze semitransparente cu lentoarea unui film de autor. Dezastrul de la Fukushima a dat peliculei un momentum uriaș, dar și invers, filmul lui Mindadze revelează chipul fără trăsături al celei mai cumplite apocalipse posibile.

– Laura Popescu

MIC GLOSAR DE FILM #3:

SHORT FILM GLOSSARY #3: 1) - LISTEN MAN, WHAT IS THAT "PANNING"? 2) - WELL MAN, YOU KNOW WHEN YOU SEE A HOT CHICK ON THE STREET AND YOU WATCH HER COMING AND YOU TURN YOUR HEAD AFTER HER UNTIL YOU ALMOST SNAP YOUR NECK? 3) - YES / - WELL IT'S SOMETHING LIKE THAT.

Program / duminică / 5 iunie

CINEMA FLORIN PIERSIC

11:00 - 86'
When You're Strange / Strania poveste a lui Jim Morrison
S.U.A.; Tom DiCillo

13:30 - 272'
Misterele Lisabonei / Lisbon Mysteries
Portugalia; Raul Ruiz; Evenimente Speciale [212]

20:00 - 95'
Școala noastră / Our School
S.U.A., Elveția; Mona Nicoara, Miruna Coca-Cozma; Proiecții Speciale [215]

22:30 - 90'
Peștera viselor uitate / Cave of Forgotten Dreams
Franța; Werner Herzog; Evenimente Speciale [216]; Proiecție 3D / 3D projection

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

16:00 - 89'
Totul va fi bine / Everything Will Be Fine
Danemarca; Christoffer Boe; Back to TIFF [221]

18:00 - 87'
Camera copilului / La petite chambre
Elveția, Luxemburg; Stephanie Chuat, Veronique Reymond; Supernova [222]

20:00 - 126'
Vitus
Elveția; Fredi M. Murer; Proiecții Speciale [223]

CINEMA VICTORIA

13:00 - 75'
În eternitate / Into Eternity
Danemarca, Suedia, Finlanda, Italia; Michael Madsen
Ce se întâmplă, documentarele? [232]

15:30 - 99'
Zilele Filmului Românesc: scurtmetraje II / Romanian Days: Short Films II
România; Proiecție în cadrul Zilelor Filmului Românesc [233]

18:30 - 74'
Proiectul fără titlu al lui Khartik Krishnan / The Untitled Khartik Krishnan Project
India; Srinivas Sunderrajan; Competiție 33' Pescuit nocturn / Night Fishing
Coreea; Umbre scurtmetraje [235]

21:30 - 99'
O sîmbătă obișnuită / Innocent Saturday
Rusia, Germania, Ucraina; Alexander Mindadze; Competiție 8' Martyris
Mexic; Umbre scurtmetraje [236]

00:00 - 93'
Schelete / Skeletons
Marea Britanie; Nick Whitfield; Umbre [237]

CINEMA ARTA

10:00 - 113'
Soluții locale pentru dezordinea globală / Solutions Locales pour un Désordre Global
Franța; Coline Serreau; Ce se întâmplă, documentarele? [241]

12:30 - 105'
Zilele Filmului Românesc: scurtmetraje I / Romanian Days: Short Films I
România; Proiecție în cadrul zilelor filmului românesc [242]

14:45 - 101'
Cinema Komunisto
Serbia; Mira Turaljic; Ce se întâmplă, documentarele? [243]

17:15 - 113'
Lunea, la soare / Los Lunes al sol
Spania, Franța, Italia; Fernando Leon de Aranoa; 3x3 [244]

20:00 - 121'
O lume albă, albă / White White World
Serbia; Oleg Novkovic; Supernova [245]

ODEON CINEPLEX - SALA 1

12:30 - 107'
Copacabana
Franța, Belgia; Marc Fitoussi; Supernova [281]

15:00 - 76'
Gura lupului / La bocca del lupo
Italia; Pietro Marcello; Ce se întâmplă, documentarele? [282]

17:30 - 82'
Lacrimi în Gaza / Tears of Gaza*
Norvegia; Vibeke Lokkeber; Focus Norvegia [283]

20:00 - 123'
Mame / Mothers
Macedonia; Milcho Manchevski; Supernova [284]

23:00 - 108'
Balada tristă de trompetă / Balade triste de trompeta
Spania, Franța; Alex de la Iglesia; Supernova [285]

ODEON CINEPLEX - SALA 5

12:15 - 94'
127 de ore / 127 Hours*
S.U.A., Marea Britanie; Danny Boyle; Supernova [2A1]

14:45 - 112'
Amador
Spania; Fernando Leon de Aranoa; 3x3 [2A2]

17:15 - 80'
Fochistul / A Stoker
Rusia; Aleksei Balabanov; Fără Limită [2A3]

19:45 - 140'
A fost odată în Monga / Monga
Taiwan; Doze Niu; Wasted Youth [2A4]

22:45 - 90'
Suntem ce suntem / Somos lo que hay
Mexic; Jorge Michel Grau; Umbre [2A5]

ODEON CINEPLEX - SALA 6

13:00 - 80'
Unde curge lapte și miere / Pays de Cocagne
Franța; Pierre Etaix; 100% Pierre Etaix [2B1]

15:15 - 97'
Tinerete ingrată / Wasted on the Young
Australia; Ben C. Lucas; Wasted Youth [2B2]

17:45 - 118'
Singurătatea numerelor prime / La solitudine dei numeri primi
Italia; Saverio Costanzo; Back to TIFF [2B3]

20:15 - 105'
Balauța / The Oak
Lucian Pintilie; România, Franța; 100% Lucian Pintilie [2B4]

22:30 - 97'
Moara și crucea / The Mill and the Cross
Suedia, Polonia; Lech Majewski; Fără Limită [2B5]

URSUS OPEN AIR - Piața Unirii

21:45 - 83'
Viața peștilor / La vida de los peces
Chile, Franța; Matias Bize; Piața Unirii [251]

MĂNĂȘTUR OPEN AIR

22:00 - 100'
Muntele roșu / Tilva Roș
Serbia; Nikola Lezaic; Wasted Youth [261]

CENTRUL CULTURAL FRANCEZ

22:00 - 83'
Jiro visează la sushi / Jiro Dreams of Sushi
S.U.A.; Japonia; David Gelb; Ce se întâmplă, documentarele? [271]

MARTY CAFÉ

21:30 - 90'
O dată în viața mea / For Once in My Life
S.U.A.; Jim Bigham, Mark Moorman
Ce se întâmplă, documentarele? [2C1]

GALERIA - MUZEULUI DE ARTĂ

14:00 - 53'
Valea Corlatului / The Corlat Valley**
România; Stephane Lucon; [0D1]

15:00 - 40'
Să spui kaddiș și să pleci / Say Kaddish and Leave**
Israel; Zoltan Turner; [0D2]

15:40 - 53'
Romane Iasfa / Roman Tears***
România; Luminița Ciobă; [0D3]

17:20 - 40'
Izvorul - o zi într-o comunitate de romi din România / The Source - One Day in a Roma settlement in Romania***
Olanda; Jaap de Ruig; [0D4]

18:30 - 30'
Almanah Balcanic / Balkan's Digest***
România; Ionuț Pițurescu; [0D5]

■ Back to TIFF

Solitudinea numerelor prime

Un love-story schingiuit de singurătate, drame din trecut și personalitățile protagoniștilor. Ecranizare destul de fidelă (lipsește ceva personaje secundare și finalul a fost amputat) a romanului omonim al lui Paolo Giordano. Mostră de cinema eficient și bine calibrat, în egală măsură poetic și frust, fracturat, non-linear și prin excelență emotional. Exercițiu de adaptare a stilului vizual la substanța narativă. Care este suficient de multă și densă încât să beneficieze din plin de abordarea "aerată" pe care o alege Saverio Costanzo: episoade dispartate pe parcursul a două decenii din viețile unor *freaks* juxtapuse astfel încât să dea coerență și dramatism la trei povești din două decenii. Ne-

adaptații la viață sînt numere prime: divizibili numai cu ei înșiși distanțați unul de celălalt prin numerele neprime. Mattia (Luca Marinelli) și Alice (Alba Rohrwacher) se întâlnesc în liceu. Cînd sunt deja zdrăliți de viață (a se citi de către părinți suficient de cretini încît să-și nenorocească odraslele). Ea șchioapătă, el frizează autismul. Ea îl iubește instant. El rămîne distant. Costanzo le conturează singurătatea, cauzele și le oferă empatie. Amestecul de bizarerie și suavitate pe care actorii îl investesc în personaje umple dar și delimitează clar golul dintre ei. Jocul cu timpii narativi nu face decît să submineze posibilitatea oricărui viitor comun (sau individual).

– Cristi Mărculescu

■ Supernova

Mame

Mamele macedonene sînt o colecție de trei "povești". Mai exact două scurt-metraje de ficțiune și un mediu-metraj completamente terifiant. Aparent scurt-circuitate narativ. De fapt și de drept legate de ițele subversive ale unui joc auctorial deloc facil. Două fetițe care nu au văzut niciun exhibiționist expunînduse în spatele unui chioșc de ziare se duc la secția de poliție pentru a spune că au văzut ceva ce copilele inocente de vîrsta lor nu ar trebui să vadă. Un trio de tineri cinești descoperă cu ocazia unui documentar antropologic un sat în care locuiesc doi bătrîni

care nu și-au mai vorbit de decenii. Și disparițiile unor bătrîne terorizează un orășel care nu este deloc pregătit pentru a prinde un ucigaș în serie. În spatele celor filmate este logica deloc facilă a celui mai notabil *auteur* de cinema din Macedonia, Milcho Manchevski. Exactamente, individul responsabil de *Before the Rain*, unul din filmele fundamentale ale anilor

'90. Puse cap la cap, cele trei bucăți de cinema pur și deosebit de dur sînt o frescă a unei societăți din colțul Europei, dar miza cade pervers pe legăturile tematice: minciuna (cu urmările de rigoare) din segmentul tratat în cheie ușor comică despre copii și minciuni poate fi un indiciu despre calitatea anchetei din modulul trei al filmului, iar singurătatea sfișietoare a satului în care în curînd nu o să mai aibă cine să moară nu face decît să marcheze topirea ficțiunii întru documentarul de final. În mod cert, unul din *shocker*-urile lui TIFF 10 (asta admițînd că filmele –șoc nu trebuie să etaleze musai acte sexuale) și un amestec de știri de la ora 5 abordat într-un mod iconoclast.

– Cristi Mărculescu

■ Umbre

Schelete

Davis și Bennett lucrează pentru o agenție care vinde servicii de scos scheletele din dulap. Deși sensul expresiei intrată în uz și la noi e mai mult figurat, cei doi o fac la propriu; dramele și secretele clienților lor stau ascunse în dulapuri și sertare, pe care ei trebuie să le investigheze și detoxificeze, folosind costume de măcelari, ochelari de scafandru și tot felul de aparate burlesc de voluminoase (țineți minte *Plan 9 from Outer Space?*). Șeful lor e un colonel mustăcios cu o pasiune pentru degustarea umorilor altor bărbați, care le amintește în permanență celor doi de riscurile la care se expun intrînd în subconștientul oamenilor (ei trebuie să joace rolurile principale în scenete plasate în mintea clienților) și că e complet împotriva regulilor să folosească tehnica de calcul a întreprinderii pentru a-și purica propriul subconștient. *Ske-*

letons pune de la început problema plauzibilității și necesită indulgența oricum necesară-n comedie; cei doi agenți poartă costume incomode și circulă pe jos prin Anglia rurală, dar se comportă perfect *corporate*, folosesc hărți desenate de mîna pentru a se orienta și își primesc misiunile în halte de trenuri. *Skeletons* e un fel de *Inception* naiv și down tempo (oricum, cit de în serios poți lua vise-

le?), combinat cu umorul absurd din *Monty Python* și gagurile de situație a la Ricky Gervais ori *Little Britain*. Consistența filmului e dată de Davis și Bennett, de candoarea cu care combină ingineria chiromanției cu sprijinul emoțional pentru oameni ai căror demoni sînt ascunși în camera de alimente.

– Mark Racz

■ Concurs: TIFFARUL de 10

ULTRA-TIFFARUL, ACUM ÎN FORMULĂ ÎMBUNĂTĂȚITĂ CU TEHNOLOGIE BREVETATĂ ȘI TERAPIE COMPLEMENTARĂ

10 ani de experiență...
10 ani de teste clinice...
10 ani de cercetare și brevetare...

Studiind diferența care apare în urma transformărilor suferite de gene la nivelul cortexului în urma expunerii prelungite la 24 cadre/secundă, departamentul de cercetare avansată de la Festivalul Internațional de Film Transilvania, în colaborare cu o echipă de specialiști, a descifrat codul tiffarului și acum vă oferă o formulă "ultra", îmbunătățită, cu substanța activă fortifiantă CINEFIL-PRO ACTIV. Acum, un tiffar cu 10% mai pur, cu 10% mai intens, cu 10% mai natural.

Studiu clinic Transilvanean *Test in vitro

AperiTIFF și TIFF TV îți prezintă 10 studii de caz și povestea evoluției lor de-a lungul a 10 ani:

Citește în fiecare zi povestea unui ULTRA-TIFFAR și votează pe facebook TIFFARUL de 10!

Tu și AperiTIFF aleg TIFFARUL de 10.

Pentru departajarea marelui cîștigător AperiTIFF a pregătit un quiz pentru cunoscători din Ediția TIFF cu numărul 10.

Premiile pentru cei 10 cei mai hardcore spectatori de TIFF:

10 premii în obiecte TIFF și invitație la Gala Marele Premiu: Un ecuson de Guest la TIFF 2012 și un loc în juriul Shadow Shorts la anul

Produce promoționale marca TIFF, în locațiile:

Cinema FLORIN PIERSIC
Piața Mihai Viteazul, nr. 11

TIFF shop EROILOR
Lângă Cinema VICTORIA

Meeting Point TIFF
Galeria Muzeului de Artă

URSUS OPEN AIR
Piața Unirii

merchandise has arrived!

2011 **TIFF** shop

Program zilnic
11:00 - 23:00

■ InterogaTUFF

Mona Nicoară, regizoarea filmului *Școala noastră*

New-york-ezii care l-au văzut la Tribeca au fost impresionați și au pornit adevărate "maratoane intelectuale" după proiecție.

Documentarul *Școala Noastră / Our School*, realizat în aproape șase ani de Mona Nicoară și Miruna Coca-Cozma, despre cum e să mergi la școală dacă ești un copil rom, are premiera la TIFF. Filmul, realizat în comunitatea "primitoare, de la primărie la plăcintărie" din Tîrgu Lăpuș e spus din perspectiva copiilor romi, români și maghiari, cei care simt pe pielea lor zdruncinăturile din *Școala Noastră*.

Realizarea acestui documentar și-a crescut încrederea în integrarea copiilor romi în școli sau dimpotrivă? De ce?

Poziția mea de principiu a rămas aceeași: segregarea este o încălcare a drepturilor și demnității umane, a cărui victime nu sînt numai romii, ci și noi aștialaltă, populația majoritară. Nu-i vorba doar de calitatea educației, care e mult redusă în școlile pentru romi. Dar cu cît avem mai puțin contact cu alte culturi, cu cît avem mai puțin diversitate în jurul nostru, cu atît sîntem mai săraci sufletește. Cred că majoritatea oamenilor – nu numai din România – este de acord că integrarea romilor este de dorit, că lumea în care trăim ar fi mai bogată – nu numai cultural, dar și economic – dacă romii nu ar rămîne la marginea societății, în sărăcie și în ignoranță. Și sînt convinsă că majoritatea oamenilor sînt convinși că copiii de vîrstă pre-școlară sau

de școala primară ar trebui să pornească cu toții în viață cu aceleași șanse de succes. Problema pentru mine, de la bun început, era cum se face integrarea. Una e să zici că trebuie eliminată segregarea și alta e să vezi cu ce ai de-a face, zi cu zi, cînd încerci să faci integrare. Am socotit că un studiu de adîncime a felului în care merg lucrurile într-un singur loc ar putea fi mai folositor decît orice declarație de principiu și ar putea să ne dea o mai bună înțelegere a ceea ce putem și trebuie să facem. Iar pentru mine cheia înțelegerii adevărate este empatia, în pincipal pentru copiii care sînt în film. A fost foarte limpede pentru toată echipa că filmul trebuie să privilegieze perspectiva copiilor. La urma urmelor, elevii romi și români trăiesc pe pielea lor, cum s-ar zice, toată această poveste, mai mult decît oricare adult. Pe de altă parte, am încercat să înțelegem și fiecare dintre adulții din film în înțelesul lor, din propria lor perspectivă. Am vrut să arătăm ce înseamnă pentru un profesor cu o clasă de aproape 30 de copiii să se ocupe de elevi cu nivele de cunoștințe diferite, fără asistent sau învățător de sprijin, fără mediator școlar, și fără un contact solid cu diversele comunități din care vin elevii. Complexitatea morală a fiecăruia dintre noi și capacitatea fiecăruia dintre noi de a distinge între bine și rău, între alb și negru

într-un continuum de nuanțe de gri, e de departe cel mai important element în succesul sau eșecul integrării romilor.

Care au fost momentele marcante, de cotitură, din cei patru ani de muncă la documentar?

Am filmat patru ani, dar de muncit am muncit la film cinci ani și jumătate. Cred că de departe cel mai important moment a venit cu mult înainte să începem filmările, cînd am primit sprijinul Ministerului Educației. Fără acordul și cooperarea Ministerului (și mai ales a doamnei director Liliana Preoteasa) n-am fi avut acces la o viziune de ansamblu a proiectului PHARE pentru accesul la educație al grupurilor dezavantajate, n-am fi pornit în prospecție și, sînt convinsă, nu ne-am fi bucurat de același acces în școli. Filmarea ca atare a fost, de fapt, foarte ușoară. Tîrgu Lăpuș e o comunitate extrem de primitoare, de la primărie pînă la plăcintărie. Ne-am atașat toți trei – împreună cu co-regizoarea Miruna Coca-Cozma și regizorul de imagine Ovidiu Mărginean – de oameni și locuri și mai ales de copii, și am revenit de-a lungul anilor cu mare plăcere.

Inițial planificasem să filmăm doar un an, dar a devenit destul de repede limpede că vom avea nevoie de mai multă vreme dacă vrem să urmărim arcuri narrative complete.

Am avut noroc și că principalele noastre surse de sprijin creativ – laboratoarele pentru documentare și ale Institutului Sundance și Independent Filmmaker Project, mentorii de la Chicken and Egg Pictures – au avut deplină încredere în abordarea noastră și ne-au încurajat să ascultăm de instinctele noastre pînă la capăt. Într-un fel, am avut noroc că proiectul nu a fost comisionat devreme, chiar dacă asta a însemnat că am fost tot timpul, și sîntem în continuare, subfinanțați. Dar măcar am avut luxul enorm de a putea filma fără termene-limită, timp de patru ani și de a putea să montăm aproape doi ani, pînă cînd am ajuns la versiunea cea mai bună a filmului.

Cum a fost la Tribeca? La ce alte festivaluri a mai fost văzut documentarul *Școala Noastră*?

Tribeca e un festival extrem de prominent, care se specializează în premiere, într-un oraș (New York) în care lumea merge la film cu îndîrjire. Sprijinul Institutului Cultural Român din New York, a cărui muncă este recunoscută în lumea filmului din SUA, a fost și el de mare ajutor. Pentru noi, asta a însemnat că, chiar dacă proiectul a fost puțin cunoscut dincolo de lumea filmului, iar problematica documentarului ca atare e și mai puțin familiară publicului larg din America, ne-am bucurat de o audiență ex-

traordinară care a cumpărat bilete cu săptămîni înainte de începerea festivalului și am jucat de fiecare dată "cu casa închisă". Iar sesiunile de întrebări și răspunsuri de după fiecare proiecție au fost adevărate maratoane intelectuale. Am avut și o recepție critică excelentă. Dar cel mai impresionant pentru noi a fost să auzim părerile copiilor și ale profesorilor care au venit să vadă filmul. Ne-am bucurat să vedem că *Școala Noastră* rezonază în America, care ea însăși se luptă de mai bine de jumătate de secol să ofere șanse egale copiilor minoritari; că profesori din New York înțeleg problemele învățătorilor din Tîrgu Lăpuș; și că unor puști cu iPod-uri și ifose cosmopolitane ajunge să le pese de niște copii romi a căror jucării sînt mînzii și purceii și care nu au nici măcar apă curentă să se spele dimineața.

La ce te aștepti de la publicul de la TIFF și de la premiera filmului în România?

N-am fost pînă acum la TIFF, dar înțeleg din natura din ce în ce mai îndrăzneată și inteligentă a programelor anunțate de-a lungul anilor, că publicul TIFF este extrem de deschis către tot restul lumii și foarte bun cunoscător de film. Sperăm că publicul de la TIFF să rezonze la curajul și spiritul copiilor – și romi și români – din film, și să reacționeze cu un ochi bine exersat critic, în cel mai bun sens al cuvîntului, la filmul nostru.

Am citit într-un interviu pe care l-ai dat că documentarul va fi dus să fie vizionat în cît mai multe localități fără cinema-mograf. Ce speră să se întîmple după ce oamenii din România vor vedea acest film?

Vom încerca, împreună cu ONG-urile care se ocupă de reforma educației și integrarea romilor, să aducem filmul în fața politicienilor – nu numai în România, dar și în restul Europei, fiindcă, în fond, problema de care se ocupă filmul este comună multor țări din Europa. Intenția filmului este să fie un document primar, o poveste specifică unui loc și unui grup mic de protagoniști care ne pot ajuta să începem să descifrăm modele paradigmatiche și să gîndim soluții la scară mai largă. Dar filmul ca atare nu propune soluții și nici nu dictează judecăți de valoare.

Ce urmează, în cariera ta după *Școala Noastră*?

Ma gîndesc la un documentar, destul de personal, despre responsabilitate și vinovăție. Dar mai am pînă să încep un nou proiect – mai întii vreau să mă asigur că documentarul acesta este văzut de cît mai multă lume și că va fi folosit ca un instrument de reflexie despre ce putem face fiecare dintre noi ca să dăm șanse egale tuturor copiilor, indiferent de unde vin ei.

– A consemnat Raluca Bugnar

■ Eveniment

EcoTIFF aduce soluții pentru deșeurile radioactive

Ziua Internațională a Mediului e marcată la TIFF de vizionarea a trei filme pe teme ecologice și de discuții cu specialiști în protecția mediului.

Programul EcoTIFF începe astăzi, de la ora 10:00, la Cinema Arta, unde va fi proiectat documentarul *Soluții locale pentru dezordinea globală / Solutions Locales Pour Un Désordre Global*. Filmul regizat de Coline Serreau descrie un sistem agricol pervertit de imperative financiare, dar oferă și o imagine asupra unor soluții - noi sisteme și tehnici de producție de succes care, pe lângă că

dau recolte mai bogate, repară daunele și oferă o viață mai bună și mai sănătoasă pentru oameni.

În eternitate / *Into Eternity*, regizat de Michael Madsen, este printre cele mai așteptate documentare de la TIFF. Filmul, premiat cu trofeul Green Award la Festivalul Internațional de Film Documentar de la Amsterdam, va putea fi vizionat de la ora 13:00 la cinema Victoria.

Proiecția filmului va fi urmată de o sesiune de discuții și dezbateri referitoare la depozitarea în siguranță a deșeurilor nucleare pornind de la soluția aleasă de Finlanda. Panelul va avea loc la TIFF Lounge din Piața Unirii, începând cu ora 14:30. Printre invitații prezenți la această dezbateri vor fi Michael Madsen, regizorul filmului, Antonius Gheorghe Sorescu, director al Departamentu-

lui de Administrare Națională a Deșeurilor Radioactive (DANDRAD) din cadrul ANDR, Adrian Jeleu - Șeful Securității Nucleare în cadrul Societății Nuclearelectrice, Ioana Ciuta - Director Executiv al Asociației Terra Mileniul III, precum și reprezentanți ai ONG-urilor locale și ai instituțiilor media implicate în campanii eco.

Cel de-al treilea film integrat în programul EcoTIFF este *O sâmbătă obișnuită / Innocent Saturday*, regizat de Aleksandr Mindadze, care concurează și Competiția Oficială a festivalului. Filmul, a cărei imagine a fost realizată de cineastul român Oleg Mutu, e povestea exploziei nucleare de la Cernobil, trăită de un grup de prieteni care nu vor să fugă din calea dezastrului ecologic. Motivul lipsei de reacție și a instinctului de auto-conservare e simplu: sâmbăta de după explozie e una obișnu-

ită, la fel ca toate celelalte din această vară - cu cer senin și iarbă verde. Filmul a fost distins cu Trofeul Label Europa Cinemas la Festivalul de Film de la Berlin 2011, iar la TIFF va putea fi văzut de la ora 21:30, la Cinema Victoria.

Tot pe data de 5 iunie, publicul de festival e așteptat la TIFF Café Point - Klausenburg Café, la cel de-al doilea panel din cadrul Zilei dedicate Mediului. Discuțiile vor avea ca temă Voluntariatul drept soluție alternativă pentru problemele de mediu. Dezbateri e prezentată de Holcim și Compania de Apă Someș.

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE FILM TRANSILVANIA

ecoTIFF

ZIUA MONDIALĂ A MEDIULUI
5 IUNIE

PROIECȚII

10:00 Cinema ARTA
Soluții locale pentru dezordinea globală
Solutions Locales pour un Désordre Global
Regia: Coline Serreau

13:00 Cinema VICTORIA
În eternitate
Into Eternity
Regia: Michael Madsen

21:30 Cinema VICTORIA
O sâmbătă obișnuită
Innocent Saturday
Regia: Alexander Mindadze

DEZBATERI

14:30 TIFF Lounge (Piața Unirii)
Deșeurile Nucleare. Depozitare și Siguranță
Invitați: Michael Madsen - Regizor *Into Eternity*
Ioana Ciută - director executiv al asociației Terra Mileniul III
Ion Năstăsescu - președintele Agenției Nucleare și pentru Deșeurile Radioactive
Adrian Jeleu - Șef Securitate Nucleară în cadrul Societății Nuclearelectrice

16:00 TIFF Café Point (Klausenburg Café)
Voluntariatul ca soluție alternativă pentru problemele de mediu
Prezentat de: Holcim, Compania de Apă Someș
Invitat special: Dragoș Bucurenci - președinte Mai Mult Verde

Sponsori:

Parteneri:

Partener media:

grafică și producție publicitară

400534 Cluj-Napoca
Aleea Gârbău, nr. 12/B, Complex H
tel/fax: 0264-429.678; mobil: 0727-919.247
e-mail: office@pma.ro

- ▶ producție publicitară indoor și outdoor
- ▶ printuri digitale
- ▶ design grafic
- ▶ decorări
- ▶ imprimare serigrafică
- ▶ tipar offset

www.pma.ro

■ Eveniment

Nu rata ultimele bilete la "Autobahn"!

Între 6 și 10 iunie asistă la un spectacol exclusiv! 6 mașini, 12 actori, 18 spectatori pe seară. Doar 90 de spectatori din Cluj vor putea avea acces. Fii printre ei, nu rata ultimele bilete la spectacolul "Autobahn"! Biletele se găsesc între 3 și 5 iunie la casierile de bilete ale TIFF și la Meeting Point. Prețul unui bilet este 70 lei. Mai multe detalii pe www.tiff.ro

■ Eveniment

Astăzi TIFF celebrează diversitatea

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE FILM TRANSILVANIA
3-12 Iunie 2011 | CLUJ-NAPOCA
www.tiff.ro / www.tiffv.ro

Sponsor: **Electrogrup**

5 Iunie **ZIUA DIVERSITĂȚII**

PROIEȚII @ GALERIA MUZEULUI DE ARTĂ
SCREENINGS @ ART MUSEUM GALLERY

ora 14:00
VALEA CORLATULUI / THE CORLAT VALLEY
România - Stéphane Lucon - 53'

ora 17:20
IZVORUL - O ZI ÎNTR-O COMUNITATE DE ROMI DIN ROMÂNIA
THE SOURCE - ONE DAY IN A ROMA SETTLEMENT IN ROMANIA
Olanda - Jaap de Ruig - 40'
(proiecție cu intrare liberă urmată de discuții cu realizatorii)

ora 18:30 - GALERIA MUZEULUI DE ARTĂ
DEVORAREA BALCANILOR / BALKAN'S DIGEST
România, Albania - Ionuț Piturescu - 30'
(proiecție cu intrare liberă urmată de discuții cu realizatorii)

ora 21:30 - CURTEA MUZEULUI DE ARTĂ
CONCERT ANTHROPOESIS INTERCULTURAL FUSION
BALKAN MORGANA & BIOKOLEKTIVE SWING

ora 15:00
SĂ SPUI KADDIȘ ȘI SĂ PLECI
SAY KADISH AND LEAVE
Israel - Zoltan Temer - 53'

ora 15:40
ROMANE IASFA / ROMANY TEARS
România - Luminița Cioabă - 40'
(proiecție cu intrare liberă urmată de discuții cu realizatorii)

ora 20:00 - CINEMA FLORIN PIERSIC
ȘCOALA NOASTRĂ / OUR SCHOOL
S.U.A., Elveția - Mona Nicoară, Miruna Coca-Cozma - 95'

ora 23:00
EUPHORIA MUSIC HALL
CONCERT
BABA ZULA & NIGHTLOSERS

Muzica și filmul împletesc împreună un program variat pentru Ziua Diversității la TIFF, astăzi, duminică, 5 iunie. Întii, filme care vor aduce noi perspective, vor spune povești intime din comunități mai puțin cunoscute și vor ridica semne de întrebare. Cinci filme vor avea proiecții gratis în Galeria Muzeului de Artă, începând cu ora 14:00, iar seara, un documentar-eveniment ne va arăta cum e școala prin ochii unor elevi romi.

Valea Corlatului / The Corlat Valley, regizat de Stéphane Lucon, e primul film prezentat în cadrul Zilei Diversității de la TIFF și ne va arăta un sat care nu apare pe nicio hartă, locuit de o comunitate de romi care trăiește la granița dintre județul Brașov și Covasna, într-o atmosferă suprarealistă dintr-o vale îngustă înșesată de case.

Urmează la Muzeul de Artă două filme care ilustrează, în premieră, un episod tabu din istoria României - deportarea în Transnistria a evreilor și romilor - *Să spui kaddiș și să pleci / Say Kaddish and Leave*, realizat de Televiziunea educațională din Israel (de la ora 15:00) și *Romane Iasfa / Romany Tears*, un film de Luminița Cioabă (de la ora 15:40). Jaap de Ruig din Olanda a regizat instalația de film "Izvorul - o zi într-o comunitate de romi din România", despre viața unui grup izolat de romi, film ce va începe la Muzeul de Artă de la ora 17:20. Programul de la muzeu se va încheia cu *Almanah Balcanic / Balkan's Digest*, un film de Ionuț Piturescu despre misterioasa așezare Grabova și necunoscuta poveste a aromânilor și Balcanilor. În completarea proiecției filmului *Balkan's Digest*, care face aluzie la auto-ca-

nibalismul Balcanilor, va urma un concert fusion inedit și intens de la ora 19:30, pe scena din curtea Muzeului Național de Artă. Românii de la Biokolektive Swing se remarcă printr-un repertoriu arhaic, cântat pe instrumente extrem de rare astăzi: cobza, cavalele, gorduna, tilinca sau braciul. Muzicienii de la Balkan Morgana au un sound tipic spațiului sud-est european, recuperând melodii aromânești interpretate cu accente de virtuozitate, la lăută arabă, clarinet, ney și percuții. La fel ca și la proiecțiile de film, intrarea la concertul celor două formații balcanice este liberă.

Premiera națională a documentarului "Școala Noastră", realizat de Mona Nicoară și Miruna Coca-Cozma va aduce la Cinema Florin Piersic, de la ora 20:00, povestea a trei elevi romi, care încearcă să treacă de barierele etnice. Documentarul e debutul în lungmetraj al celor două regizoare și a fost filmat pe parcursul a patru ani, urmărind evoluția fiecărui dintre cei trei protagoniști și modurile în care aceștia încearcă să se integreze într-o societate care nu pare a fi dispusă să-i accepte. Filmul va fi proiectat în prezența celor două regizoare, care vor avea o sesiune de întrebări și răspunsuri cu publicul.

Alături de Mona Nicoară și Miruna Coca-Cozma va fi prezentă și Dora Ghecenco, reprezentanta Centrului de incluziune socială NORD-VEST pentru persoanele de etnie romă înființat în Cluj-Napoca. "În dimineața zilei de 17 decembrie 2010, 56 de familii de romi care închiriau locuințe sociale pe strada Coastei sau trăiau în case improvizate în preajma acestora, au fost evacuate de către autoritățile locale într-o acțiune-fulger, demarată în plină iarnă. Aproximativ 250 de persoane au fost transportate, împreună cu ceea ce au putut aduna din bunurile lor, în „locuințele sociale” construite de către primăria municipiului Cluj tocmai lângă groapa de gunoi și depozitul de deșeuri chimice farmaceutice a unei fabrici din oraș", a povestit Ghecenco, care vrea să arate în ce condiții trăiesc romii.

■ Eveniment

Discovery Channel aduce la TIFF 10 documentare românești de scurtmetraj

Discovery Channel vă dă întâlnire luni, 6 iunie, la Meeting Point (în curtea Muzeului de Artă), pentru a urmări în premieră de la ora 21.30 cele 10 documentare de scurtmetraj despre poveștile unor romini extraordinari prin pasiunile, curiozitățile și spiritul lor de aventură. Cei zece protagoniști au fost aleși din sute de propuneri trimise de publicul din

România pe pagina de Facebook a Discovery, în cadrul campaniei „Oricine poate fi erou”. În urma jurizării de la TIFF și a voturilor primite pe Facebook (în perioada 3-11 iunie), va fi desemnat marele câștigător. Premiul în valoare de 3.000 de euro va merge către cel care a propus povestea cu cel mai mare punctaj. Toate cele 10 documentare vor fi difuzate

■ Concert

BABA ZULA & Nightlosers

Astăzi la Euphoria Music Hall, de la ora 23:00. Vă mai amintiți de *Gegen die Wand / cu capul de perete* al regizorului german de origine turcă Fatih Akin, care câștiga în 2004 Ursul de Aur la Berlin și venea la TIFF să ne răscrolească și să ne modeleze identitatea snoabă de TIFFari? Vă amintiți apoi cum câteva ediții mai târziu, în anul glorios al documentarelor muzicale, eroul nostru a revenit la TIFF cu documentarul muzical *Crossing the Bridge: The Sound of Istanbul?* Filmul prezenta scena muzicală eclectică și intoxicantă a Istanbulului avându-l drept protagonist pe Alexander Hacke de la Einstürzende Neubauten și incursiunile lui în subsolurile și pe acoperișurile

muzicale ale splendidului oraș. Într-o scenă iconică, etern imprimată pe retină era Hacke purtat pe valuri într-o barcă în mijlocul Bosforului și improviză alături de prietenii lui eclecticici de la... BABA ZULA! Venirea lor la TIFF era o speranță secretă și azi va deveni un vis împlinit. Alături de ei, formația de blues transilvănean Nightlosers combină temele și sunetele muzicii tradiționale ardelești cu cele ale muzicii americane. Auzim că partiturile lui Nightlosers, celebră deja în afară, sînt cîntate la vioara, chitara electrică, bateria, dar și muzicuța sau placa de spălat rufe. Prețul biletului: 15 lei. Intrarea gratuită pentru posesorii de ecuson de festival.

■ Eveniment

Faust de Murnau cu acompaniament live

Insomnia Café și TIFF prezintă *Faust - Eine Deutsche Volkssage*, capodopera regizorului F. W. Murnau (1926), astăzi, 5 iunie de la ora 20.00, la Cafeneaua Insomnia. După succesul celebrului *Nosferatu*, Murnau a primit mină liberă și un buget pe măsură pentru a crea

următoarea operă. Rezultatul a fost un film cu imagine și impact unice în istoria cinematografului: *Faust*. Proiecția este acompaniată live la pian electric de tînărul pianist András Szép al cărui stil evocă atmosfera cinematografulor de la începutul secolului 20.

în cursul acestui an pe Discovery Channel. Iată mai jos poveștile ultimilor „eroi Discovery”, de la pasionați de sporturi extreme, la aventurieri incurabili și cercetători inediți: **Paul Dicu** (42) scrie proză și poezie, cîntă la bass, este scanfandru la delfinariu, practică arte marțiale și antrenează pro-bono o unitate a trupelor speciale din Constanța. Paul a ales să alerge pentru România în cel mai greu maraton mondial, o cursă în care se și moare. Participarea la Marathon des Sables a fost una dintre cele mai răscolitoare experiențe ale vieții sale. **Sandor Czirjak** (67) este faimos

în Cluj pentru talentul și îndemnarea de a prelucra manual lemnul. Una dintre lucrările sale preferate este o bicicletă realizată 100% din lemn, perfect funcțională, cu care Sandor a parcurs pînă acum peste 500 de km.

Laurențiu Șerban (32) își trăiește viața din plin - zboară cu parapanta, merge pe o motocicletă de viteză și își construiește singur orice, de la un motor la o poartă. După un accident suferit în Afganistan în urma căruia și-a pierdut un picior, Laurențiu a adoptat un stil de viață unic, trăind fiecare clipă la intensitate maximă.

■ InterogaTUFF

În secțiunea 3x3 prezentată de Cinemax: Fernando León de Aranoa

Regizorul Fernando León de Aranoa ne-a răspuns la întrebări volubil ca orice spaniol care se respectă. Ne-a mărturisit, printre altele, că viața nu a atît de realistă cum sîntem tentați să credem, că n-ar fi capabil să facă un horror și că n-ar schimba un final de dragul publicului.

Cum v-ați decis să fiți regizor, ținînd cont că la început ați fost desenator?

Am pătruns în lumea filmului din întîmplare, deși întotdeauna mi-am dorit să urmez o carieră în arte care să aibă legătură cu desenul – pasiunea mea și principalul meu obiectiv. Cînd aveam 18 ani s-a produs o eroare administrativă care a făcut să nu mă pot prezenta la examenul la Arte și m-a determinat să încerc ceva tot în domeniu – cinematografia. La drept vorbind, la început nu am fost prea convins de noua mea carieră pentru că nu eram un mare cinefil, dar s-a întîmplat ca foarte repede să descopăr scenaristica la un curs și m-a atras din prima.

Familia e cel mai comic dintre filmele dvs. și următoarele sînt mai dramatice. Care a fost schimbarea care v-a determinat să încercați și alteceva?

E adevărat că *Familia* a fost filmul care se aseamănă cel mai mult cu o farsă, cu un umor mai evident. Ceea ce am încercat întotdeauna în toate peliculele pe care le-am făcut – deși nu a fost atît de evident, a

fost să surprind fiecare moment cu umor. Chiar și *El Barrio*, film care a intrat în categoria dramelor sociale are mult umor, atît de personaje cît și de situații, dialoguri.

Care sînt cineaștii care vă inspiră?

Înainte de a începe școala de film am văzut un film italian pentru că îmi plăceau producțiile italiene și încă îmi mai plac, filmele neorealiste și comediile italiene. Îmi plac *I soliti ignoti* al lui Mario Monicelli, *Macaroni* din anii '80, și-mi amintesc că văzînd filmul m-am gîndit că într-o zi mi-ar plăcea să ajung să fac ceva care măcar să se apropie puțin de film, în ceea ce privește personajele. Poate asta e referința mea cea mai clară: *Macaroni* a lui Ettore Scola.

Mulți regizori spanioli de astăzi au destul de mare succes la Hollywood, în special cu horror-urile: *Rec* și *Fragile*. V-ar plăcea să faceți un horror care să aducă un public mai numeros în fața marelui ecran?

Eu cred că aș fi incapabil să fac un horror. Poate că aș încerca un

mix, dar nu mă interesează horror-ul ca gen cinematografic. Vă spuneam înainte că nici comedia pură nu mă atrage, deci cu atît mai puțin filmul de groază. Adică din ce în ce mai puțin (rîde). Cred că sînt niște filme clasice ale lui Polanski, cum e *Rosemary's Baby* sau, desigur, *Exorcistul*, care îmi provoacă frică (rîde) și asta mi se pare foarte interesant.

Sînteți un interlocutor foarte plăcut. Așa sînteți și pe platou sau sînteți mai strict, după 20 de ore de filmare?

Nu știu ce-ar spune actorii (rîde), dar știu că mie-mi place să păstrez o atmosferă plăcută. Turnarea unui film e un lucru complicat, iar uneori apar și situații tensionate. Mie îmi place să protejez actorii. Trebuie protejați de situațiile conflictuale de pe platou, pe care le-am trăit și eu.

Îi implicați și în procesul decizional, le cereți părerea? Schimbați o scenă pentru un actor?

Eu mă documentez mult pentru un film, așadar nu întotdeauna

fac ajustări, ci doar în momentele necesare. De exemplu, așa s-a întîmplat cu *Lunea la soare – Los lunes al sol*, m-am dus în locurile în care urma să filmăm, am vorbit cu localnicii, cu lucrătorii din doc și le-am împărtășit experiența. E adevărat că e multă muncă, așa că o bună parte din predocumentare o fac eu. Nu pretind de la un actor să se pregătească pentru un rol cu un an înainte și să vină cu mine prin oraș, să-i simțim pulsul. Asta n-o să se întîmple. La final, ei se încorporează în proces cu puțin timp înainte de începerea filmărilor, de asta împart toată experiența mea cu ei.

Pe care dintre cele trei filme din secțiunea 3x3 pe care le-ați adus la TIFF l-ați recomanda, în cazul în care cineva are timp de vizionat doar un film?

Ce dificil. Adevărul e că toate trei îmi sînt dragi și toate cele trei sînt foarte diferite. În mod curios, cel mai recent film al meu, *Amador*, și primul film pe care l-am făcut, *Familia*, au ceva în comun, deși sînt diferite. În ambele se regăsește o situație extremă, care se derulează

într-un spațiu închis, dar *Familia* e un film cu mai mult umor, așa cum spuneai, dar *Amador* e un film mai potolit, sînt doar două personaje. Cu toate acestea, în timp ce scriam *Amador* făceam conexiuni cu ce se întîmpla în *Familia*, în ceea ce privește situația extremă, care devine ușor suprarealistă, iar acest lucru mă interesează îndeosebi. Îmi place să explorez limitele, să văd ce se întîmplă, pînă unde poți să ajungi astfel încît și publicul să accepte. Oricum, viața e mult mai puțin realistă decît ne place să credem, iar asta reiese și din ce i se întîmplă Marcelei, sau personajelor din *Familia*. În schimb, *Lunea la soare – Los lunes al sol* e foarte diferit. Nu există un conflict atît de clar, e o poveste a personajelor, mai degrabă, e, în același timp un film dramatic combinat cu umor. În acest sens, poate e cea mai extremă peliculă: e și cea mai dramatică și cea mai comică chiar și decît *Familia*.

Vă place mai mult să vă vedeți filmele în festivaluri, în fața unui public avizat, sau în cinematografe?

Cum spuneam înainte, noi, ca oameni de film nu trebuie să ne închistăm și să ne limităm. Eu mă simt un povestitor și îmi place să ajung la oamenii care au o părere diferită de a ta, dar e important să ajung și la oamenii pentru care povestea lui *Amador* nu e o posibilitate. Iar pentru asta e nevoie să ajungi în cinema. Nu e ușor, dar nu trebuie să renunțăm la asta, fără a compromite filmul ori povestea. Cu acest aspect sînt foarte strict: la mine contează personajele și povestea. Nu scrii, nu faci confesiuni gîndindu-te la public, nu schimbi un final pentru că ar fi mai comercial. Nu ajung acolo, dar îmi dau seama că filmul poate ajunge la oameni extrem de diferiți.

Regizorii romîni se plîng că e dificil să obțină finanțare. La fel se întîmplă și pentru dumneavoastră ținînd cont că sînteți un regizor premiat?

Tot timpul e greu să finanțezi o peliculă, pentru că cel mai simplu e și cel mai costisitor. Costă materialele, echipa... dar asta se schimbă de-a lungul timpului cu fiecare film pe care îl finalizez. De asta mă lovesc acum în Spania, dată fiind situația economică în general. E mai greu să pui pe picioare un proiect și să ai siguranța financiară a producției în același timp. Acum e puțin mai complicat, dar întotdeauna va fi dificil, e o parte a muncii cu care trebuie să te obișnuiești. Pînă acum am avut noroc, am reușit să obțin relativ repede finanțările pentru film, nu a durat chiar doi ani strîngerea banilor.

Au consemnat:

– Andra Daria Szasz și Mark Racz

Traducere din spaniolă de:

– Andra Daria Szasz

■ Supernova

Camera copilului

Rose se întoarce la munca ei de asistentă la un an după ce a pierdut o sarcină. Relația cu soțul ei e în criză, iar bărbatul intenționează să plece într-o delegație de jumătate de an în New York. Rose devine asistentă lui Edmund, un octogenar pe care doar organismul îl lasă baltă, în rest fiind mai lucid și mai preocupat de ce se întâmplă în jur decât fiul lui, care ar cam vrea să-i facă vînt într-un azil de bătrîni. Rose nu e primită prea cald de Edmund și relația dintre ei se dezvoltă anevoios, cam cum e și normal între doi oameni pentru care confortul emoțional a devenit ceva complet intangibil. Rose nu acceptă să vorbească despre copilul ei mort și se referă la el mai mult ca fiind plecat/absent, în timp ce Edmund și fiul său sînt doar doi străini care

iau masa împreună, merg la operă și-și vorbesc politicos, întocmai ca oricare alți doi elvețieni de bine. În Lausanne și în casele lui Rose și Edmund e tot timpul întunecat, șters și răcoros și trebuie spus că *La Petit Chambre* poate să deprime. Cu cît mărturiile devin mai dense și relația dintre ei mai amplă, vedem în Rose și Edmund doi oameni perimați emoțional, dar dispuși la doze zilnice de politețe și atenție, ceva ce fiecare nu obține din relațiile cu "cei dragi". *La Petit Chambre* nu e printre filmele facile de la TIFF, dar e foarte recomandat de jocul actorilor principali și de un tip lucid și percutant de expertiză în a prezenta tipologii disfuncționale sau, cel puțin, mai greu de deslușit.

– Mark Racz

■ Proiecție specială

Vitus

Dramă mult prea puțin dramatică sau film pentru copii mult prea sobru? Aș zice că *Vitus* este exact la mijloc între cele două categorisiri. Cu o doză omogen amplasată de buneintenții narative. Poveste despre o familie elvețiano-engleză teribil de normală și deosebit de funcțională. Tatăl vrea să revoluționeze industria protezelor auditive, mama îl sprijină și îi mai administrează discret cîte o întrebare foarte necesară privind latura pragmatică a existenței. Bunicul tîmplar (Bruno Ganz, excelent comme d'habitude) este doar nițel complexat de intelectul fiului și își iubește sincer nepotul. Totuși toți trei trebuie să facă față foarte problematicului Vitus. Care fără să fie isteric, răuvoitor sau o

mică bestie nealfabetizabilă, este, totuși un copil-problemă. Vitus este un mic geniu și existența lui ridică probleme tuturor celor din jur. Nu pentru că ar fi neascultător sau obraznic sau mult prea cu nasul pe sus. Cît pentru că nu își are locul și nu-și găsește liniștea în mijlocul celor de-o seamă cu el. Se plictisește repede și, cu excepția pianului, nu are supape sau pasiuni. Ce-i mai rămîne de făcut lui Vitus după ce termină liceul la 13 anișori? Poate să își ajute tatăl. Poate va încerca să învețe să cînte la pian ascultînd CD-uri cu muzică clasică. Poate va regăsi o baby-sitter pe care a iubit-o la 6 anișori. Sau poate se va sui într-un avion și va decola spre necunoscut.

– Cristi Mărculescu

■ DoR de TIFF

Școala Monei

Acum două zile, Mona Nicoară a fost pe un deal de lingă satul Stoiceni ca să arate *Școala noastră* familiei Moldovan. Din ea face parte Alin, protagonist al documentarului despre copiii romi veniți dintr-o școală segregată și aflați într-un proiect de integrare într-o școală la care învață români. Șapte membri ai familiei s-au uitat la film pe un laptop, printre vacile pe care le au în grijă vara asta. Diseară se vor vedea mari, pe ecranul de la Florin Piersic. Mona Nicoară, 39 de ani, a participat trei ani la traducerea și apoi la producția unui film american despre copiii străzii din România, *Children Underground*, descoperind în documentare o modalitate extraordinară de a comunica. La subiectul educației copiilor romi a ajuns după ani buni de lucru în ONG-uri, în drepturile omului. Ea și Miruna Coca-Cozma au lucrat aproape șase ani la film. Filmările începute în 2005 au durat patru ani și au avut loc în Tîrgu Lăpuș și pentru că „mare parte a echipei sîntem ardeleni și recunoaștem că avem puțin șovinism local.” În plus, la Lăpuș, în cartierul Dileu, chiar părea că se făceau pași spre integrarea romilor. Există trei protagoniști: Alin avea aproape opt ani la începerea filmărilor și era energetic, cu haz și foarte curios. Beni avea 12 ani, era tăcut, dar extrem de profund și atent la ce se întîmpla în jur. Dana avea 16 ani și era mîndră, cu un cap mai înaltă decît toți copiii și imposibil de ignorat. Mona speră că documentarul să fie văzut de cît mai multă lume și să participe la estomparea unor stereotipuri și idei fixe la care duce necunoașterea vieților celor care ne sînt, altfel, atît de aproape.

– Gabriela Pițurlea

Natürlich
mobilier und decorațiuni.

www.natürlich.ro

Teatru la TIFF

Polanski, Polanski

5 iunie, ora 20
Teatrul Maghiar
Sala Studio.

Polanski Polanski este o nouă monodramă a Saviane Stănescu. Explorînd turbulențele psiho-emoționale ale celebrului regizor Roman Polanski printr-o expunere fictivă a trei momente de răscruce din viața lui: Dorință, Evadare, Pedeapsă. Această explorare multi-media super-corporală, realizată de apreciatul actor Grant Neale, înglobează forme atît din teatru cît și din film și combină genurile teatrului psihologic și al monologului.

**ÎN CURÂND
LANSĂM #6**

Horia-Roman Patapievici
president of EUNIC
 June 2010 - June 2011

www.eunic-online.eu

Ce ar putea să se afle în această valiză:

- diamante de contrabandă
- 250.000 de euro
- un costum de supererou.

Puterea poveștilor bine spuse: De Neprețuit™

MasterCard crede că talentul de a povesti poate transforma orice lucru banal în ceva captivant.

MasterCard – Sponsor al poveștilor de la TIFF 2011

Imagini Home Cinema pentru amatorii de cinema entuziaști!
 În iunie 2011 cumperi W1100 sau W1200 și primești cadou un Media Player FullHD*

BenQ Partener Tehnic TIFF 2011

BenQ W1200 pentru imagini perfecte!

Cu W1200 te poți bucura de imagini clare fără nicio distorsiune, culori delicate și realiste de calitate profesională. Pentru vizionări de filme, jocuri sau meciuri împreună cu prietenii sau familia, toate acestea la tine acasă, pe tot peretele, în propriul tău Home Cinema.

Rezoluție nativă 1080p Full HD / Tehnologie Frame Interpolation / 10bit display color (1.7 miliarde de culori) / Certificare ISFcc / Picture In Picture / Auto Keystone / Sunet Surround HD SRS

*Ofertă specială W1100 sau W1200 + cadou Media Player FullHD este valabilă în luna iunie 2011 în limita stocului disponibil prin distribuitorii autorizați BenQ din România: Dacer, IT Direct, RHS, Scop Computers.

ambient®
casa casei tale

www.ambient.ro

UNDE SHOPPING-UL DE CALITATE
E ACTOR PRINCIPAL

Inventatorii automobilului salută cei 10 ani de TIFF!

În anul 1886 am inventat automobilul, iar astăzi pasiunea noastră pentru inovație este mai puternică decât oricând. Ne aflăm în continuă cercetare și dezvoltare, de la sisteme electrice de propulsie până la tehnologii bazate pe pile de combustibil, pentru că planuim să fim înaintea timpului așa cum am fost și în ultimii 125 de ani. www.mercedes-benz.ro/125

125! ani de inovație

Mercedes-Benz
The best or nothing.

■ A preview to the Romanian Days

Principii de Viață / Principles of Life

Being presented in the official competition, Constantin Popescu's film is terribly, terribly earnest. Just think about the pretentious title: there's no irony here, but neither is there any edification. Luckily it has Vlad Ivanov, in his first feature-length starring role, though the actor is made to impersonate a ridiculous character and while Ivanov's vanity-free performance – do we

really need to watch him dancing around in a towel and putting on his underwear? – is presumably what the role required, at the same time there's the distinct sensation that Popescu doesn't respect his characters. Reading the press notes might make one expect the film to be saying something very profound about the masculine ego, or about the accumulation of a tiny bit of power and how it's tyrannically wielded. Yet the only emotion that comes across is tedium, and the sense that Ivanov's character is really far less monstrous than Popescu, and possibly Rădulescu, want us to think. The frustrations of a small-scale control freak over the course of 24 hours is not made incisive by Rădulescu's directionless script, and the climactic eruption at the end is no pay-off. What precisely are they wanting to say here? It's beginning to feel like both director and screenwriter have been over-influenced by reality TV shows, whose banal participants are hoisted on the dubious and ephemeral flagpole of fame by powerful media magnates in search of the lowest common denominator.

Periferic / Outbound

Bogdan George Apetri's *Periferic*, presented in Locarno's main competition, showcases elements now commonly thought of as "Romanian." Based on a story written about a decade ago by Ioana Uricaru and Cristian Mungiu, the movie is at its best in the small, seemingly everyday exchanges between people – scenes between Andi Vasluianu, Ioana Flora, and star Ana Ularu are especially good for the tensions they reveal combined with a primal familiarity that supersedes temporary sibling estrangement. Calling the truck driver/smuggler Virgil is pushing the symbolism too

far, and the film isn't perfect, but it was a worthy entry on the 2010 panorama. Marius Panduru's restrained, observant camera has become a hallmark of the new cinema, but frankly I've gotten tired of sequences where the camera trails closely behind the actors, mere centimetres from their shoulders, as we follow the backs of actors' heads. Romanian cinema is certainly not alone in this, but the device is overused and ultimately adds little other than an appreciation for someone's neck muscles and hair conditioner (or lack thereof).

– Jay Weissberg

■ What's Up Doc? presented by HBO

No Compromise! – Pietro Marcello.

Today there is a second chance (Odeon Cineplex 1, 1500) to see Pietro Marcello's *LA BOCCA DEL LUPO* (The Mouth of the Wolf), whose poetic vision and defiance of distinctions between documentary and fiction mark the director as one of the most distinctive new talents in Italian cinema. He is certainly the most uncompromising. "I detest the commercial cinema. I would rather give up movies than compromise or do anything I did not believe in".

Born in Caserta, near Naples, his first intention was to be an artist, but he abandoned the Naples Academy after two years, recognising that film was his medium. A passionate cinephile from his earliest days, he feels that cinema reached its purest level with silent films, and that today claims to be the Seventh Art are only "a knocking at the door". At 21 (he is now 36) he was programming a cinema in a social centre. Since then his single-minded determination to make films has meant a lot of

odd bread-winning assignments in between, mostly in social work, but including a stint working in a gaol. *LA BOCCA DEL LUPO* was commissioned by a Jesuit group who carry out extensive social work in Genoa, and wanted a picture of that part of the city where their ministrations were most active and most needed. They chose Marcello on the strength of his previous *IL PASSAGGIO DELLA LINEA* (2007), a vision of the Italian landscape seen from a fast-moving express

train. *LA BOCCA DEL LUPO* integrates a nostalgic vision of the city ("The places we pass through are an excavation of memory ... the architecture of a lost world", says the commentary) with the personal story of Enzo and Mary.

"I saw Vincenzo Motta, who plays Enzo, outside a baker's shop and was struck by his face. We talked, and in time I learned his story". This story is about Enzo's long and dedicated love affair with Mary (Mary Monaco), a transsexual whom he met in gaol, where she was serving a sentence for drug offences. "They were from totally different social classes. Enzo was from a rough working class background in Sicily; Mary came from a rich family in Rome, but had to leave because of disapproval of her homosexuality. The essence is there, but the details are not quite the same as in real-life. Enzo is alcoholic, and Mary died last year, leaving him alone. The story as we see it in the film is not to be taken literally. It is made by the editing".

The Jesuits were delighted with the film, which has gone on to win many prizes.

"My special good fortune has been to have a totally supportive and comprehending producer, Nicola Giuliano. He is a commercially successful producer (he produces the films of Pietro Sorrentino, in-

cluding *IL DIVO*) and at the same time a true cineaste".

Giuliano is producing Marcello's current project, shot in Moscow, and a tribute to a fellow non-compromiser, the Armenian Artavazd Peleshyan. Peleshyan has till now resisted efforts to film him, but, even through an interpreter, clearly recognised a sympathetic spirit in Marcello, and allowed him to record his peregrinations around Moscow. "PORTRAIT OF PELESHYAN will be virtually a silent movie. His own films are without dialogue, and he is against words, so there is no talk in the film, except for a few words of introductory voice-over. Peleshyan is one of my masters, though one of the least-known film makers in the world. His entire product, over years is only 150 minutes. People call him a "documentarist". But his films, demonstrating his particular theory of "distance montage" are about other things, like memory". Marcello's other heroes or masters in contemporary cinema are not many, but they include Michelangelo Frammartino, whose *LE QUATTRO VOLTE* is also showing at TIFF, and inevitably Aleksandr Sokurov: "He makes the connexion between film, literature and painting. That, for me, is the mark of the complete cineaste."

– David Robinson

Mission Romania?

Bulgarian filmmaker Dimitar Mitovski's feature debut *Mission London*, which is being shown in TIFF's Supernova section tomorrow evening, has attracted its fair share of superlatives after its successful cinema run last year when it became the most successful Bulgarian film of all time.

For starters, it beat *Avatar* to the number one spot in the box-office - 376,843 admissions compared to 300,205 for Cameron's 3D extravaganza, and thanks to the success of Mitovski's film, the Bulgarian national market share jumped from 1.6% in 2009 to 8.8% in 2010. There was even talk that the director and his producers

might have the makings of a franchise when they spoke of *Mission: Moscow* at the film's presentation at the Moscow Film Festival last year. Moreover, 2011 started well with another local feature debut, Viktor Chouchkov Jr.'s *Tilt*, which opened on a record 31 screens and topped the box-office chart for four weeks in row in February.

In Romania, however, the scale of *Mission London's* success would seem to be far out of the reach of any the films being made here, regardless of whether there are any attempts at genre cinema or not. The most successful local film in the past five years was Cristian Mungiu's *4 Months, 3 Weeks, 2 Days* which posted 89,339 admissions - less than a quarter of *Mission London's* total. But most filmmakers of the New Romanian Cinema, as one director suggested earlier this year, are satisfied if their films reach 10,000 cinema-goers. Is this because of the limited number of screens available for their films in Romania or because they focus on recent history and realistic portrayals of social issues in their stories? At the

same time, conscious attempts to produce home-grown comedy and action - from Sergiu Nicolaescu's *Poker* and *The Survivor* to Jesus del Cerro's *Ho Ho Ho* - have attracted attendances under 30,000. The discrepancy with the Bulgarian experience can perhaps be explained in part by a difference in attitudes to cinema-going. As Romanian critic Lucian Maier explains, genre films' target audience of young males are "watching films not in the cinemas, but on their computers. If they have to choose (and most of them have to!) between a pack of cigarettes/or two beers/or a cocktail and a movie seen in a cinema, they would go for the first category."

- Martin Blaney

Un proiect: **FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE FILM TRANSILVANIA**
 www.tiff.ro Ediția 10
 3 - 12 iunie 2011, Cluj-Napoca

Prezentat de: **upc**

Let's Go Digital
 [WORKSHOP DE FILM PENTRU LICEENI]
 #9

3 - 12 Iunie 2011
 CLUJ-NAPOCA
 Detalii pe www.tiff.ro

organizat de: **ROMANIAN FILM PROMOTION**
 în parteneriat cu: **[ctrl+n]**
 cu sprijinul: **UNIVERSITATEA SAUFENIA**
 sponsor: **ISTYLE**, **SONY** make.believe

Santal face orice cocktail
Laibeg?

Santal susține filmul românesc!

Mere Verzi, Nectar Gutui, Cranberry

www.parmalat.ro **parmalat** www.santal.ro

■ Wasted Youth

Monga

Într-un district al Taipei-ului anilor 80, teritoriile fiecărei bande de gangsteri sunt bine delimitate prin cutumă. În urma unui incident ridicol implicând un picior de pui, tânărul Chou e recrutat de gașca lui Dragon, fiul boss-ului Geta și devine gangster. Încet, încet, adolescentul care crescuse fără tată se atașează de noii săi frați și ajunge să-l venerize pe Geta. Când unul dintre rivalii cei mai periculoși ai bandei iese din închisoare și mafia continentală încearcă să se extindă în Taipei, lucrurile încep să se complice. *Monga* e un film antrenant, cu caracter și culoare, un soi de *Cidade de Deus* meets *Kung Fu Hustle* meets *Guy Ritchie* care ia în discuție valorile ce

domină lumea mafiote, loialitatea, camaraderia, respectul față de ierarhie și tradiție (țin să menționez o scenă în care li se explică tinerilor gangsteri de ce trebuie folosite cele patru arme tradiționale și nu revolverele aduse de mafia continentală) și nu în cele din urmă spiritul gung ho. Regizorul Doze Niu (un adevărat superstar taiwanez – ca actor, prezentator de televiziune și nu în cele din urmă regizor), aflat la al doilea film, reușește să creeze un film cu șanse mari de succes comercial pe piața internațională. Îl puteți vedea în rolul mafioteului continental stilat care aduce schimbarea în *Monga*, forțând conflictul și ajungând el însuși la o constatare personală importantă. Cu un palmares de

premierii în spate, cu recomandarea directorului artistic al TIFF și promițând să vă țină lipiți de scaun peste două ore, *A fost o dată în Monga* are șanse mari să devină unul dintre favoritele publicului celei de-a zecea ediții TIFF.

– Radu Meza

■ Must see

Misterele Lisabonei

272 de minute de cinema tributar în egală măsură lui Charles Dickens, *Slavei Isaura*, *Decameronului* lui Boccaccio și lui Dumas-pere. Dacă zic că unul dintre personaje se și cheamă Santa Barbara se poate să vă speriați. Nu este cazul. *Misterele Lisabonei* are mai multe în comun cu nefericirile dickensiene și cu aventurile de alcool din foiletoanele lui Dumas decât cu telenovelele. Proiecția maraton a filmului lui Raoul Ruiz merită văzută din varii motive. Și ca test de duranță a cinemafil, și ca dovadă a încrederii într-unul dintre cei mai fascinanți și inegali *auteuri* de cinema contemporan. De povestit nu vă povestesc nimic. Pentru că cele incluse în film provin dintr-un roman de vreo 1000 de pagini (scris pe la jumătatea seco-

lului 19 de Camilo Castelo Branco). Sînt deci multe și Ruiz are o concepție foarte laxă asupra timpurilor narative și sondează cu un rafinement discret și confuzant frontierele realității. Pe care le-a mai pus la încercare cu două ocazii foarte complexe: *Combat d'amour en songe* (ecranizare a unui amalgam de nu mai puțin de 9 povestiri folclorice) și *Le temps retrouvé, d'après l'oeuvre de Marcel Proust*. Intrați deci relaxați, lăsați-vă purtați de eleganța cu care Ruiz lasă valurile narative să se topească unele în altele. La urma urmei, un film de epocă nu trebuie să aibă precizia unui thriller, mai ales dacă este compus din multiple "povestiri în ramă în care sînt alte povestiri, amintiri și flashbackuri".

– Cristi Mărculescu

■ HBO prezintă: Ce se întîmplă documentarele?

Soluții locale pentru dezordinea globală

coTIFF aduce la Cluj un documentar-argument care critică efectele industrializării galopante prin care a trecut agricultura în ultimii 50 de ani la nivel global încercînd să demonstreze că această schimbare profundă nu mai este orientată spre producția de hrană, ci pe generarea de profit pentru industrie, fără a ține cont de efectele de durată asupra fermierilor și solului. Documentarul include testimoniale alarmante și uneori furioase ale unor specialiști din mai multe țări care insistă asupra pericolului agriculturii industrializate sau patologice, axate pe folosirea de îngrășăminte și pesticide petrochimice pentru producția unor recolte standardizate prin controlul strict al semințelor, prin folosirea hibridilor sterili în defavoarea

biodiversității, afectînd microbiologia solului și ducînd la dispariția fermierilor independenți. Printre aceste argumente specializate, filmul intercalează mici povești de succes în agricultura organică, ilustrînd metode alternative din India, Ucraina sau Brazilia. *Soluții locale pentru dezordinea globală* este tezis și pronunțat socialist-feminist, deseori vorbindu-se despre sol ca o entitate feminină violată cu brutalitate de industria agricolă capitalistă. Dincolo de discursul explicit, de anecdotele cu tot soiul de comunități socialiste, filmul bombardează cu metafore vizuale consecvente cu mesajul ideologic – cum ar fi o scenă destul de lungă în care cîteva vaci lăcrimează și se ling între ele, oprimare, dar solidare.

– Radu Meza

CITY PLAZA

THE BUSINESS and *after Business* HOTEL

Family Brunch in the CITY!

Masa e servită!
...doar preparate
delicioase

Tu vei petrece
o **duminică**
liniștită
între prieteni

... copiii tăi
se vor distra la
locul de joacă
pe care l-am
pregatit pentru ei.

The art of taking care...

www.cityhotels.ro

MOUTON CADET

e-on

E.ON vă prezintă secțiunea
"Back to TIFF",

producții ale regizorilor premiați la
edițiile precedente ale festivalului.

www.eon-romania.ro

Marele Premiu

Livrat de

sure we can

■ 10 ediții în 10 portrete

03: TIFFARUL ACCIDENTAL

Tiffarul accidental e versiunea casual a consumatorului de film&atmosferă pe care Clujul îl atrage. De obicei, vine doar la o singură ediție, cel mult două. E sedus pe moment de TIFF, dar din alte motive: trebuie să fie prezent pentru că e "cool", "trendy", un "must" și... (inserați aici altă anglocămilă enervantă) și pentru că toată lumea care contează e deja acolo. De cele mai multe ori e corporatist sau lucrează în publicitate și știe că dă bine să zici că-ți place Lynch (deși n-a văzut decât *Mulholland Drive*, parțial, că a dat fastforward până la scenele lesbi). Se pregătește intens pentru TIFF: își isterizează amicii cu tremurul lui de anticipare, își ia concediu de la serviciu și se chinuie să învețe să pronunțe numele ultimului regizor taiwanez sau iranian la modă. Pentru că vrea să-și economisească banii pentru excursia din Barbados, la Cluj insistă să locuiască la prieteni&cuoștiințe, evident moca, așa că începe să-și curteze pe Facebook colegii de facultate pe care nu i-a mai văzut de vreo 7 ani, dar care locuiesc în Mănăstur, cu vreo 2 luni înainte.

De obicei, în timpul festivalului nu-și mai updatează statusul

pe rețelele sociale, pentru că vrea ca toată lumea să știe că e într-un retreat intelo de la frivola virtualitate. Anunță pompos: "Adios, amigos mă car la TIFF, filme, alcool și super fun yeaaaaaaaah.". După ce se întoarce de la Cluj, pe statusul lui poți citi, de obicei, ceva de tipul: "Sînt ruuuuuuuuuupt", "În se-vraj!!!!" sau "Oaaaaaaau spicilessssssssss". Când își revine, postează zeci de poze de la petreceri unde e impecabil de fotogenic și de hip îmbrăcat (un amestec de pantofi și ceasuri scumpe și top-uri second hand sau no name, că are alergii să fie considerat un snob) și se atîrnă de gîtul actorilor sau al organizatorilor. Chit că se culcă tîrziu, cînd se sparg toate petrecerile, îl vezi în fiecare dimineată, deloc boțit și serios, în față la cinema Republica/Florin Piersic unde se face că citește AperitIFF-ul. Pîndește cite un critic de film pe care să-l întreb "ce-i de văzut" și își înseamnă, conștiincios pe program. Dar nu se grăbește: contemplă lumea pînă la a patra cafea și se uită după cei numai buni de agățat pentru un micuț networking, apoi i se face foame și pleacă să încerce "ce locantă s-a mai deschis mișto pe aici", după

care dă o raită prin punctele nodale de întîlnire poate poate mai vede pe cineva de soi, apoi încearcă să facă rost de invitații la petreceri și, pînă la capătul zilei, intră doar la un film, ăla despre care vorbește toată lumea. Viața unui TIFFar accidental e extenuantă de-a dreptul. Trebuie să-l înțelegem: cum n-are acreditare, i se pare obscen să dea pe un film cît pe o bere la Diesel.

Pînă la urmă, n-a venit pentru cinema, ci pentru "event" și are senzația că pierde timpul în sala de cinema: cît el e în întuneric, afară se întîmplă tot felul de lucruri sclipicioase pe care n-ar vrea să le piardă.

La fel cum nu e mare consumator de film, nu e nici de sex de-o noapte, pentru că, pur și simplu, n-are ochi decît pentru cei mai importanți decît el cu care e disperat să stea de vorbă (adică să-și facă un auto-promo nerușinat). Îl vezi pe la party-uri urlînd nonstop în urechea unui nefericit care ar vrea să se afle oriunde, numai acolo nu.

După această experiență bulversantă, începe să creadă că nimic nu ar fi o mai mare încununare a neobositului său cool hunting decît să devină regizor. Începe cu un film experimental, pe video, făcut din

banii proprii pe care încearcă, în van, să-l bage în selecție.

La finalul festivalului, cei din staff se întrebă cu toții: cine-i ăsta/asta care apare în toate pozele, în timp ce noi nu sîntem în niciuna?

PS- Mai există și un alt tip de TIFFar accidental, cu mult mai genuin, care aterizează din întîmplare și din curiozitate în sala de cinema, cum ar fi mama și soția de 50 și ceva de ani ale cărei repere sînt profund zguduite după ce vede *Pianista* și care își ia, în fiecare an, cîteva bilete în weekend, atunci cînd mai scapă de îndatoriri. Și-a transformat fiul adolescent într-un TIFFar

compulsiv, adică exact ce și-ar dori ea să fie, dar nu-și permite. Oricum, nu poate vedea filme pe bandă rulantă, pentru că are nevoie de timp să asimileze ce vede și să-și revină după pumnii în plex.

Mai există și acel public la care nimeni nu se gîndește în România: pentru mine, una dintre imaginile iconice ale TIFF-ului a fost cea în care cupluri de orbi care se țineau de braț se iveau din ceață, cu bastoanele albe și cu fețe extatice, după proiecția lui *Cea mai fericită fată din lume*.

- Anca Grădinaru

Alege smartphone-ul care ți se potrivește din cea mai inovativă gamă Nokia

nokia.ro

Nokia C7

Nokia N8

Nokia E7

NOKIA
Connecting People